



Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Sancties Intramuraal

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
19 maart 2026

Onze referentie
7297298

Bijlage(n)
1

nota

Beslisnota bij Kamerbrief plaatsen van transgender
gedetineerden en tablets op cel

1. Aanleiding

In het commissiedebat Gevangeniswezen van 11 maart 2026 heeft u toegezegd de Kamer voor het tweeminutendebat van 2 april 2026 te informeren over de wettelijke basis voor het plaatsen van transgender gedetineerden en over de vraag of de werkwijze van de Dienst Justitiële instellingen (DJI) ten aanzien van het toepassen van maatwerk bij het plaatsen van trans vrouwen in vrouwengevangenis conform de Penitentiaire beginselenwet (hierna Pbw) is.

U heeft tevens toegezegd dat u de Tweede Kamer voor het tweeminutendebat van 2 april een brief stuurt over de pilot tablets op cel. Hierin gaat u, zoals toegezegd, in op de PI's waar tablets ingezet worden en de plekken die hierdoor in de lucht kunnen blijven.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de brief te ondertekenen en verzenden.

3. Kernpunten

Plaatsing van transgender gedetineerden

- Bij het bepalen waar een transgenderpersoon het beste geplaatst kan worden, past de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), mits bekend is dat het een transgenderpersoon betreft, maatwerk toe.
- Hierbij staat de veiligheid van zowel de transgendergedetineerde als de medegedetineerden en de medewerkers van DJI voorop en wordt rekening gehouden met gedrag, persoon en persoonlijkheidskenmerken.
- Artikel 11 van de Pbw stelt dat mannelijke en vrouwelijke gedetineerden gescheiden ondergebracht dienen te worden. De Pbw bepaalt niet op basis van welke informatie het geslacht van een gedetineerde wordt vastgesteld.
- Met de werkwijze sluit DJI aan bij de richtlijnen van het European Committee for the Prevention of Torture (CPT) en rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Volgens de rechtspraak van het Hof beschermt artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens de genderidentiteit van een persoon, die een onderdeel is van de persoonlijke levenssfeer.

Tablets op cel

- DJI is gestart met de pilot tablets op cel naar aanleiding van het cel- en personeelstekort bij DJI.

- Op dit moment loopt er in vier inrichtingen een pilot. Dit zijn de PI Alphen aan den Rijn, PI Nieuwegein, Justitieel Complex Schiphol, en PI Krimpen aan den IJssel.
- In de pilot ontvangen gedetineerden een beveiligde en afschermde tablet op cel, ter compensatie van een deel van het dagprogramma. Door de inzet van tablets kan met minder personeel een afdeling open blijven.
- De inzet van de tablets varieert per inrichting. Afhankelijk van de lokale situatie en het actuele personeelstekort en ziekteverzuim kan worden gekeken op welke plek de tablets het meest noodzakelijk zijn.
- Specifiek in PI Alphen aan den Rijn is er een groot personeelstekort. Om te voorkomen dat plekken uitvallen, wordt ingezet op tablets en het comprimeren van dagprogramma's. Deze inzet zorgt ervoor dat er honderd plekken in de sterkte kunnen blijven.
- Verzuim en werving van personeel, de beschikbaarheid van inhuur van personeel fluctueert en met de inzet van tablets kan hierop worden geanticipeerd.
- Zoals u heeft toegezegd in de zevende voortgangsrapportage capaciteit DJI, informeer u de Kamer over de vervolgstappen van de pilot voor de zomer.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid
Sancties Intramuraal

Datum
19 maart 2026

Onze referentie
7297298

3.1. Politieke context

Met deze brief komt u tegemoet aan twee toezeggingen uit het commissiedebat gevangeniswezen van 11 maart jl.

De Kamer wordt sinds de derde voortgangsrapportage capaciteit DJI geïnformeerd over de pilot tablets op cel.

3.2. Krachtenveld

De stichting Voorzij heeft een petitie ingediend over het plaatsen van trans vrouwen in vrouwengevangenis. Op 9 maart jl. heeft u de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid in reactie op deze petitie geïnformeerd hoe DJI bepaalt waar een transgender gedetineerde geplaatst wordt.

In het commissiedebat werd gezegd dat belangenvereniging Bonjo talloze malen zou zijn aangeschreven in verband met geweld door transvrouwen in de gevangenis. Bonjo heeft hier via LinkedIn afstand van genomen: "Deze bewering is onjuist. Bonjo ontvangt geen structurele stroom van meldingen over geweld door transvrouwen in vrouwengevangenis. Als organisatie voor (ex-)gedetineerden ontvangen wij regelmatig signalen en meningen van gedetineerden over uiteenlopende onderwerpen, maar de suggestie dat wij herhaaldelijk of massaal klachten over dit specifieke onderwerp ontvangen, klopt niet. [...] Bonjo roept politici en media op om zorgvuldig om te gaan met verwijzingen naar onze publicaties en standpunten, en om uitspraken over onze organisatie correct en in context weer te geven."

4. N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.